

**Învățăturile și omiliile
Sfântului Gavriil,
duhovnicul Mănăstirii
„Șapte Lacuri”**

Traducere Cristi Reuț

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2015

Cuprins

Introducere:	
O scurtă biografie a bătrânului Gavriil	7
I. Plinătatea bunătății lui Dumnezeu.....	12
II. Smerenia	17
III. Despre lupta cu patimile.....	23
IV. Îndemnuri pentru cei care se otenesc	26
V. Calea către Dumnezeu – iubirea	32

Introducere: **O scurtă biografie a bătrânului** **Gavriil**

Sfântul Gavriil, schiarhimandrit al Mănăstirii „Șapte Lacuri”, aflată lângă orașul Kazan, din centrul Rusiei, s-a născut în anul 1844 în provincia siberiană Perm, într-o familie de țărani evlavioși, Teodor și Evdochia Zirianov. Din fragedă tinerețe Gavriil a năzuit la o viață sfântă și bineplăcută lui Dumnezeu și, ca un ales al Domnului, a fost învrednicit cu darul înainte-vederii de la o vârstă timpurie. Odată, la vârsta de paisprezece ani, el a fost vindecat de o rana pe care o avea la picior de către Sfântul Simion din Verkhoturie, care, mai târziu, i s-a arătat sub forma unui călător și i-a proorocit viitoarea lui chemare la călugărie. El era înzestrat cu o neprihănire ca de copil, pe care a păstrat-o până la sfârșitul zilelor sale. El mai avea totodată o memorie uluitoare, care mai apoi i-a permis să-și amintească cărțile pe care le-a citit cu ani în urmă.

Însetat să ducă viață de mănăstire, la vârsta de douăzeci de ani a primit binecuvântarea părinților săi și a pornit spre Mănăstirea

Optina, recunoscută la acea vreme în toată Rusia pentru sfințenia bătrânilor săi și pentru munca de tipărire a scrierilor patristice. Gavriil a fost primit în obște și încredințat spre călăuzire marelui duhovnic, Sfântul Ambrozie, sub îndrumarea căruia a sporit duhovnicește. După zece ani la Optina, a plecat la Mănăstirea „Sfântul Petru” din Moscova, unde a fost tuns în călugărie cu numele de Tihon și unde, în anul 1877, a fost sfințit diacon. Dar viața în acel loc era plină de încercări pentru un om simplu la inimă precum părintele Tihon și, în 1880, el s-a mutat la Mănăstirea Teofania, tot în Moscova. Trăirea duhovnicească în cadrul mănăstirilor orașenești din Moscova nu era una dintre cele mai înalte și, drept urmare, a trăit acolo pentru mai puțin de un an. De această dată, el a fost binecuvântat să plece la mult îndepărtata Mănăstire Raitu, la cincisprezece mile distanță de orașul Kazan. Aici, în 1883, Gavriil a fost hirotonit ieromonah și duhovnic al obștii. În această mănăstire din pustie, a început să-și arate darul înainte-vederii la un nivel uimitor, pricinuind invidie starețului, care a început să îl prigonească. El a fost mutat în reședința arhiepiscopului locului timp de o lună și, într-un sfârșit, la o altă îndepărtată mănăstire, Mănăstirea „Șapte

Lacuri” a Născătoarei de Dumnezeu, aflată la nouă mile depărtare de Kazan, care avea să fie casa lui pentru următorii douăzeci și șapte de ani. Aici, el a ajuns la deplinătatea maturității sale sufletești, „la starea bărbatului desăvârșit, la măsura vârstei deplinătății lui Hristos” (Ef. 4, 13). A început a se ruga Domnului din tot sufletul său pentru a putea dobândi iubirea de Dumnezeu. Rugăciunile lui au fost auzite, iar Dumnezeu i-a dat o dureroasă boală pentru curățirea păcatelor, pe care a acceptat-o fără cârtire. Pe patul său de suferință, unde a zăcut timp de cinci ani, smeritul ascet a fost numit mare duhovnic. A primit marea schi-mă monahală în 1892 și i s-a dat numele de Gavriil. Acum, sufletul lui ardea de dragostea pentru Dumnezeu, care, pentru el, a luat locul a toate. A început așadar a primi la sine credincioși, pe mulți dintre ei vindecându-i de bolile sufletului și ale trupului.

După ce s-a însănătoșit, ieroschimona-hul Gavriil a fost numit stareț al mănăstirii, în anul 1902 și, curând după aceasta, ridicat la rangul de arhimandrit. Printre fiii săi duhovnicești se aflau și mulți studenți ai Academiei Teologice din Kazan, dintre care, câțiva s-au învrednicit mai apoi de cununa muceniei, după Revoluție. Una dintre fiicele

formă de carte¹. Pregătim acum o ediție pe larg a acestei cărți de inspirație, ce va cuprinde și scrieri personale ale cuviosului Gavriil, publicate în original în 1902 cu titlul *Învățături și Omilii*. Aceste scrieri, publicate pentru prima dată în limba engleză, sunt pătrunse de învățătura cea mai aleasă a bătrânului Gavriil: iubirea lui Dumnezeu față de oameni și iubirea omului față de Dumnezeu. Câteva selecții sunt prezentate mai jos.

I. Plinătatea bunătății lui Dumnezeu

Adevărat vă spun vouă, lucrători ai viei lui Hristos, care lucrați pentru mântuirea voastră în Domnul, să nu vă gândiți niciodată că veți istovi toată bunătatea Domnului. Nu! El este un abis nesecătuit de bunătate. Dacă întregul cer și pământ s-ar osteni, în mod stăruiitor, să Îl cunoască, chiar atunci El le va arăta din ce în ce mai mult înțelepciunea

¹ Arhimandritul Simeon Kolmogorov, *Unul dintre cei cuvioși* (Platina, California: Frăția Sfântul Gherman din Alaska, 1988).

și iubirea Lui, care se va ridica din tărie în tărie, din desăvârșire în desăvârșire; și din bucurie și evlavie, oamenii vor striga veșnic precum îngerii: „Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava Lui!” (cf. Isaia 6, 3 și *Proscomidia Sfintei Liturghii*). Lăsați-i pe cei care nu au venit să-L cunoască pe Dumnezeu să întrebe cu necredință: „Când se va petrece aceasta? Nu este totul doar un vis?”. Noi auzim chemarea Mântuitorului Hristos: „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pântecele lui” (In 7, 37-38), precum și rugăciunea Lui către Tatăl: „Părinte drepte, lumea pe Tine nu Te-a cunoscut, dar Eu Te-am cunoscut și aceștia au cunoscut că Tu M-ai trimis. Și le-am făcut cunoscut numele Tău și-l voi face cunoscut, ca iubirea cu care M-ai iubit Tu să fie în ei și Eu în ei” (In 17, 25-26). Noi știm că El a adus înfiere dumnezeiască pentru omenire „și celor câți L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu” (In 1, 12). Această putere se descoperă inimilor celor care cu smerenie și cu cunoștință urmează calea Fiului Lui Dumnezeu. Iubirea dumnezeiască le este dată lor și ei Îl văd pe Tatăl Ceresc pretutindeni și aud vocea Lui, Care ne cheamă,